

КОРОТКІ ВІСТІ

П'ятниця, 29-го серпня 1969.

В АМЕРИЦІ

ЮРБА БЛІХ ВИМАГАЛА в м. Форрест Сіті в Арканзасі, щоб звільнити трьох муриків, арештованих під закладом засилування однієї білої жінки. В містечку, яке нараховує 7.500 мешканців, кількості білих стояли впродовж кількох годин на одній стороні вулиці — проти кількох чорних на другій стороні, з воками і поліційними посерединами. Врешті під вечір 150 членів Національної гвардії і 60 поліційників, озброєних в крісі й легкі скоростріли, розпорозили білих і чорних та привернули спокій.

У ПІТТСБґУ ПРИПИНЕНО всі будівельні роботи під натиском з боку міської управи, яка заклала, «перемір'я» між будівельними фірмами, чи пак приватними контракторами, та робітниками-муриками, які впродовж кількох днів переводили щоденні демонстрації. Започатковано переговори за новий договір праці. В тих вуличних сутичках було 45 поранених, а 180 осіб арештовано.

ДІН БАРЧ ДІСТАЄ призначення від президента Ніксона на голову Федеральної Комісії комунікацій, важливе і впливове державне становище. Дін Барч, адвокат з Тучоу в Арізоні, став був у 1964 році головою Республіканської партії, коли сенатор Беррі Голдвотер з Арізоні дістав призначення на республіканського кандидата на президента ЗСА. Федеральна Комісія комунікацій складається з 7-ох членів і регулює справи радіо- і телевізійних станцій.

АМЕРИКАНСЬКІ МУРИНСЬКІ СТУДЕНТИ ВИСТУПИЛИ з спільною дотепер з білими студентами найбільшою організацією Крайова Студентська Асоціація, яка перевела в Ель Пасо в Каліфорнії свою 22-гу річну конвенцію. Муриніські студенти заснували окрему організацію «Крайова Асоціація чорних студентів», на яку Крайова Студентська Асоціація призначила 50.000 дол. допомоги, дарма що сама вона має яких 120.000 дол. боргу. Новим президентом Крайової Студентської Асоціації став 22-річний Чарльз Пальмер. На конвенції було коло 1.000 делегатів з кругло 380 університетів і коледжів.

СЕНАТОРА ЕДВАРДА КЕННЕДІ, МАБУТЬ, ПОКЛИЧУТЬ як свідка, на слідку розправу, яка почнеться в Едгартоні в Массачусетс 3 вересня ц. р. в справі автомобільної катастрофи Едварда Кеннеді, в якій загинула 28-річна Мері Джо Копечне. 4 адвокати заступатимуть Едварда Кеннеді, 2 адвокати заступатимуть 5 дівчат і двох чоловіків, що були учасниками приїзду, що його залишив синатор Едвард Кеннеді і Мері Джо Копечне. 2 адвокати заступатимуть батьків трагічно загинулої дівчини. Переслухання свідків на тій розправі має на цілі з'ясувати всі подробиці трагічної події з 18 липня ц. р.: чому властиво сен. Кеннеді збився з дороги, чому його авто впало у став, як вирядувався він і що він діяв впродовж 9-ох годин, поки зголосив той випадок поліції, і різні інші неясні моменти. Преса припускає, що все одно тих подробиць не можна буде з'ясувати.

ГАЗОЛІНОВА КОМПАНІЯ, «МОБІЛЬ» ТВЕРДИТЬ у своєму цілосторонковому оголошенні у різних американських часописах, що головною причиною загибні 55.000 осіб і поранення двох мільйонів у минулої роки автомобільних катастроф були самі мотористи, а не механічні хибі автомобілів. Мовляв: автомобільні фабрики ввели поліси, а мотористи ними не користувалися, — поліпшено якість віна, але мотористи не дивляться, хто за ними їде і т. п.

У СВІТІ

24-ТА СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ПОЧНЕТЬСЯ 16 вересня і триватиме до Різдва свят. Найпершою проблемою, яка стоїть перед ОН, є вирішити, як приймати до Об'єднаних Націй таких нових членів, які своєю величчю і бідністю ніяк не можуть виконувати членських обов'язків. Найменшою теперішньою членською державою в ОН є Мальдітські острови на Індійському океані, величиною 112 кв. миль із 97.000 мешканців. На внесення ЗСА Рада Безпеки ОН поклала Комісії із факхівців, щоб вона перестудувала цю проблему. За чартером ОН кожна членська держава без уваги на величину, число своїх громадян і стан культури та економіки має такий сам рівний — один — голос.

У КАІРО ЗУСТРІНАТЬСЯ в найближчому тижні єгипетський президент Гамаль Абдель Насер і йорданський король Хусейн, які обмірковують знову арабсько-ізраїльські відносини та висліді цьоготижневої конференції міністрів закордонних справ 14-ох арабських країн. Однак Насер як Хусейн намагаються використати обурення в мусульманському світі з приводу пожежі в святині Аль Акса в Єрусалимі для прихилання собі — й настороження проти Ізраїлю — також не арабських, але мусульманських держав, як, наприклад, Пакистан, Іран, Індонезія й інші.

ЯПОНСЬКІЙ УЧЕНИЙ ГЕОЛОГ Д-Р ГІРОШІ НІНО повідомив прем'єра Ейсеку Сато, що в обширі Сенкаку на північ від Тайвані (Формози) знаходяться надзвичайно багаті поклади нафти. Японія спроваджує щорічно ропу й газоліну на кругло один мільйон доларів, а перевозючи її здебільша з Середнього Сходу, залежна від політичної ситуації в Середній і Південній Азії та на Далекому Сході. Тому відкриття нафти в Азійських теренах може мати для Японії велетенське значення.

ІЗРАЇЛЬ ЗНОВУ ПЕРЕВІВ відплатний наскок проти Єгипту, цим разом обстрілявши ракетами одну єгипетську військову станцію над Нілем, в глибині єгипетської території, за 160 миль від Суецкого каналу і в половині дороги між Асванською греблею та Каїро. Ізраїль перевіз туди неспостережено саботажну військову частину гелікоптерами і, після обстріляння цілей, відвів її назад без власних втрат.

ЗАХІДНО - НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС «ШТЕРН» ОПРИЛЮДНИВ зміст 33-сторінкового американського воєнного плану, в якому докладно говориться про переведення на випадок війни у країнах за залізною заслоною 20-ох саботажних місій. Той документ дістав «Штерн» поштою анонімово в червні ц. р. Факхівці стверджують, що це старий та, може, перестарілий план, що його складено в головній квартирі НАТО ще тоді, коли вона знаходилася у Фонтенбелло під Парижем, ще поки де Голль прибув ЗСА зліквідувати всі американські бази у Франції.

ФРАНЦІЯ СТАРАЄТЬСЯ дістати від Міжнародного Монетарного Фонду один мільйон доларів позички на скріплення своїх валют. 8 серпня ц. р. здебільшано французький франк на 12,5%, щоб дістати більшої можливості для експорту французьких товарів. Водночас переводять у Франції нову низку бюджетових оцінок.

През. Ніксон відбудує конференцію з головними економічними радниками уряду

Сан Клементе. — В четвер 28 серпня ц. р. тут — у західному Вілмоу Домі — президент Ніксон конференції з головними економічними радниками уряду. Була присвячена ця конференція питанням господарської ситуації в ЗСА, зокрема інфляційним тенденціям в розвитку американської економіки. Президент і його до радники передбачають, що інфляція буде поступово зменшуватися і що позначки поліпшення інфляційних тенденцій з сповільнення зросту гуртових цін, як також зменшення продукції тривалих діб. Про перебіг і виследи конференції сповістят журналісти пресовий секретар Вілмоу Дому Роналд Л. Ціглер, стверджуючи в загальному, що перспективи на сповільнення інфляції є підбадьорюючі. Висновки президентської конференції з економічними радниками збігаються з поглядами на ці ж справи Пола В. Мек

Інфляція у З'єднаних Штатах Америки буде продовжуватися протягом 1969 року

Вашингтон. — Заступник секретаря торгівлі для економічних справ Вілліам Г. Чартерен заявив під час пресової конференції, яка відбулася тут в середу 27 серпня, що інфляція у ЗСА буде продовжуватися і в останні місяці 1969 року, в таких самих розмірах, як і досі. Сказав таку заяву Чартерен.

Після встановлення перемир'я з неграми в Пітсбурзі почали демонструвати білі робітники

Пітсбург. — Триденні демонстрації білетикування негрів, які вимагають допущення негритянських робітників до праці при будівельних проєктах, закінчилися перемир'ям — припиненням демонстрацій і бікетування новобудов, внаслідок чого в деяких дільничних міста була паралізована вся комунікація. Погодилися негри припинити демонстрації після того, як посади міста Джозеф М. Варр погодився припинити тимчасово працю на усіх більших будовах і започаткувати переговори з представниками робітничих юній, щоб вони згоди-

лися на збільшення кількості негрів у юній і тим самим на допущення негритянських робітників до різних зв'язаних з будівництвом великих проєктів робіт, як, наприклад, інсталяції електричного влаштування й огрівання. Проведена переправа виявила, що кількість негрів у двадцять і чотирих робітничих спілках становить тільки два відсотки в той час, як усіх негрів в Пітсбурзі є 20 відсотків. Незадоволені й огрічені ставленням перемир'я білі робітники почали демонструвати й собі, вимагаючи негайного відновлення будівельних праць.

СУМНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВЕЛИКОГО КІНЦЯ ТИЖНЯ

Показані на тій світлинці два поторошені автомобілі загорілися були напередодні триденного вікенду, сполученого з Днем Праці, недалеко Вадени в Мінесоті. У гарячому авті загинуло 6 осіб, батьки і четверо дітей, ціла родина, — у долинському — два летуни на відпустці. Крайова Рада Безпеки передбачає, що від п'ятниці 29-го серпня ц. р. до півночі понеділка 1-го вересня згинуть на американських шляхах 625 до 725 осіб, у величезній більшості внаслідок власної каризмічної необережності. Крайова Рада Безпеки розіслала ту світлинку всім газетам — для престоноги мотористам. В минулому році загинуло на шляхах в ЗСА кругло 55.000 осіб, але з цього приводу не було ніяких демонстрацій ані авіацій, таких, як відбуваються з приводу меншого числа жертв за всю 4-річну війну у В'єтнамі

В'єтнамські комуністи далі вимагають від Америки капітуляції

Париж. — В четвер 28-го серпня ц. р. відбулося у Парижі 32-ге з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, знову без якого позитивного вислуду. Голова американської делегації Генрі Кебот Ладж сказав заяву, що президент Ніксон відклав рішення щодо дальшого відкликання американських військ з В'єтнаму внаслідок посилення комуністичних воєнних дій і що дальша редукція американських збройних сил у В'єтнамі залежатиме від редукції комуністичної воєнної активності. Генрі Кебот Ладж звернувся увагу, що ЗСА від чотирьох тижнів значно зменшили число бойових місій важких бомбардувальників В-52 та відкликали 25.000 свого війська, а комуністи з свого боку не

Совети знову перестерігають Пейнінг і відгрозуються війною

Москва. — Совєтська преса не припиняє своєї кампанії проти Комуністичного Китаю. Московська «Правда» з 27 серпня ц. р. в обширній передовій статті п. з. «Авантюристичний напрям Пейнінга» стверджує, що комуністичний уряд свідомо перебільшує прикордонні інциденти та «затрує уми китайського народу шовіністичними ідеями», «у пошукуванні виходу з політичної і економічної сліпоти, до якої загнали Китай його теперішні провідники». Водночас «Правда» перестерігає китайських комуністів, що «Совєтський Союз має достатньо сили, щоб оборонити себе» та «решу-

ЗСА не вірять у вибух совєтсько-китайської війни

Вашингтон. — Державний секретар Вілліам Роджерс, поклавши на думку факхових знавців справи, заявив, що не вірять у вибух великої совєтсько-китайської війни, дарма що можуть продовжуватися більші або менші прикордонні конфлікти і сутички. За твердженням преси, західні дипломати не вірять теж, щоб Совєсти перевели «превентивний» налет своїм летунством проти атомового центру Комуністичного Китаю в суміжній із Совєтським Союзом провінції Синкінг. Зате по-тверджуються вістки, що Совєти «дискретно» випитували своїх східно-європейських сателітів, як вони зааргументували б, як би СССР збомбардував «з миролобними замірами» атомовий центр Комуністичного Китаю. Проте західні керівні кола вважають, що однак совєтська преса кампанія проти Комуністичного Китаю, як і наляки на можливість совєтської превентивної атаки проти китайського атомового осередку — це тільки засоби психологічної війни себто залучування китайців до «нейтральності». До тієї самої категорії намежить, мабуть, стаття в московській «Правді» з 28 ц. м., в якій перестерігається Пейнінг, що у випадку війни Китаю проти СССР та війна перетвориться в атомову війну, яка охопить «всі континенти світу».

В Окінаві залишиться американська база задля безпеки Далекого Сходу

Токіо. — Японський міністер закордонних справ Кічі Аїчі заповнив свого південно-корейського колегу, міністра Кіо Хаха Чой, що коли навіть острови Рюкю, що їх від кінця другої світової війни адмініструють З'єднані Штати, повернуться під повний суверенітет Японії, то на Окінаві залишиться американська морська - летувська база, потрібна задля охорони волі й суверенітету вільних країн Далекого Сходу. Південна Корея висловила була особливе стурбовання з приводу переговорів про повернення Окінаві під суверенітет Японії, лякаючись, щоб не зліквідовано тієї американської бази, з якої літаки мажуть в найкоротшому часі поспішити з допомогою Південній Кореї, вічно загрожений північно - корейськими комуністами та їх комуністичними союзниками.

Загрозна харчова ситуація в Совєтському Союзі

Західні спосерігачі вважають, що цього року харчових продуктів у СССР не дійде до межової лінії, себто голоду, але населення буде гостро відчувати нестачу в харчуванні. Цьогорічний урожай заповидається найнижчим від 1964 року, коли була владі прийшлий сучасні керівники ЦК КПСС у Москві. В «Звєстіях» та інших совєтських виданнях почали з'являтися критичні замітки відносно черг під харчовими магазинами. В пресі з України за останні тижні були вістки про нестачу овочів, риби й деяких інших продуктів, особливо в сільських краєвицях. Газета «Джерзі Жернал» з 28 серпня надрукувала повідомлення американського кореспондента з Москви, в якому сказано: «Совєтські керівники, маючи багато внутрішніх і зовнішніх проблем, опинилися перед лицем серйозних сільсько - господарських труднощів, вперше за час, відколи сучасний провід прийшов до влади в жовтні 1964 року».

ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП І КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПІЙ НА ВІДВІДИНАХ У МЮНХЕНІ

Мюнхен. — На час від 29 до 31-го серпня заповіджено тут в українській колонії архієпископський відвідини первосвященства Української Католицької Церкви, і Євхаристичного Архієпископа і Кардинала Блаженнішого Йосифа Сліпого і на ці дні приготовано великі торжества. Перша зустріч представників громадинства з Верховним Архієпископом мала відбутися в п'ятницю, 29-го серпня, о год. 6-й вечора в домі Апостольської Екзархії при Шенберґ вулиці. Зустріч мала бути попереджена відправою Молебна. На черговий день, суботу 30-го серпня на год. 7-му вечора заповіджено урочисте прийняття на честь Гостя в залі «Кінстлергауз» при Лейбахплац. Прийняття відбувається старанням Головної Управи Центрального Представництва України в Німеччині. Головні торжества відбуваються в неділю 31-го серпня. Того дня о год. 9:30 рано у мюнхенському катедральному соборі фрауенкірхе Блаженніший Верховний Архієпископ відправить Архієпископ Божественну Літургію, а о год. 6-й вечора

в «Геркулесвалль» Резиденціалі відбудеться на честь Гостя Святочна Академія. Зустріч Верховного Архієпископа та зв'язані з нею вчорашні торжества в Мюнхені приготував окремий Святокий Комітет під почесним протекторатом Апостольського Екзарха Преосв. Платона Корниляка.

УЧАСТЬ ПЛАСТУНІВ У ПОСВЯЧЕННІ СОБОРУ СВЯТОЇ СОФІЇ В РИМІ

З Головної Пластової Булави і Крайової Пластової Старшини ЗСА повідомляють, що у вчорашньому посвяченні Собору св. Софії в Римі 27 і 28 вересня ц. р. візьме участь пластова делегація в одностроїх. Пластова делегація очолюватимуть представники Гол. Пла. Булави, а духовним опікуном буде пластовий капелан п. сен. о. Богдан Смик. Усі пластуни - учасники прощі до Риму повинні зголоситися в одностроїх до збірної пластової групи.

У вересні відбудеться Надзвичайний Собор УАПЦеркви

Мюнхен. — У містечку Оттюрні поблизу Мюнхену в днях 12-14 вересня ц. р. відбудеться Надзвичайний Собор Української Автокефальної Православної Церкви на еміграції, УАПЦ. У програмі праці Собору є багато важливих завдань, в тому й вибір нового Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви, що має свої парафії в Австрії, Англії, Австралії, Німеччині й ін. країнах світу, як продовжувач існування і славних традицій української національної Церкви з часів бл. п. Митрополита Василя Липківського, замордованого московсько - большевицьким окупантом України. Докладніше про запланований Собор УАПЦ подав журнал «Українське Православне Слово» з Осередку Української Православної Церкви в Баварії Бруку, в числі 9-му. Собор відбудеться під головуванням Архієпископа Метислава, який після смерті бл. п. Митрополита Ніканора, тимчасово виконує обов'язки Митрополита УАПЦеркви. Головні завдання Собору — це обрання наступника бл. п. Владимира Ніканора та збільшення числа єпископів цієї Митрополії. Передсоборна комісія передбачає участь у Соборі понад 80 делегатів від духовенства і мирян з таких країн: Австралія, Австрія, Англія, Бельгія, Зах. Німеччина і Франція. З далекі Австралії прибудуть на Собор Преосв. Єпископ Донат, протопревістер А. Теодорович і секретар консисторії УАПЦеркви на Австралію і Нову Зеландію В. Вазиліський. П о в і домлюючи про скликання цього Собору Вл. Архієпископ Метислав звернувся до Блаженнішого Митрополита Іоана в ЗСА і Митрополита в Канаді з проханням звеличити своєю присутністю на Соборі цю важку подію в житті УАПЦеркви. Словами щирої покаяння і успіхів Собору з а к і нче журнал УАПЦеркви в ЗСА «Українське П і р в о с л а в н е Слово» вістку про скликання Собору УАПЦеркви.

Анатолія Марченка засудили знову на два роки ув'язнення

Москва. — Згідно з одержаними тут інформаціями, над Анатолієм Марченком, автором низки протестних листів до урядових чинників Совєтського Союзу, як також книжки спогадів про умови в совєтських концетраційних таборах, що була видана за кордоном п. н. «Мос свідчення», відбувся в місті Пермь в західному Уралі новий судовий процес, у висліді якого засуджено його на додаткових два роки ув'язнення у т. зв. виправно-трудових закладах СССР. Це вже третє з черги засудження Анатолія Марченка. Вперше він відсидів сім років в совєтських концетраційних таборах в 1960-66 роках і свої переживання з того часу він описав у переданих за кордон спогадах. Вийшовши на волю в 1963 році, Анатолій Марченко виступив був із рядом відкритих листів до ЦК КПСС й уряду СССР, в яких протестував проти цензури і затискування свободи в Совєтському Союзі. З початком 1968 року А. Марченка заарештовано й засуджено за те, що він жив без дозволу чи т. зв. прописки в Москві. Свій вилет він відбив в одному з концетраційних таборів в Уралі. Тепер його засуджено на два роки дальшого ув'язнення за те, що, перебуваючи у виправно-трудовому таборі, він своїми «антисовєтськими писаннями» поширював «наклепи» на совєтську систему й дійсність.

СВОВОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 55¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Праці

Святкування в усіх американських стейтах і посольствах перший понеділок вересня, як День Праці, є ніби відповідником європейського першотравневого робітничого свята. Але насправді паралелю між ними провести важко. Першотравневе свято, що його встановив Міжнародний Соціалістичний Конгрес у 1889 році, було подумане, як нагода для демонстрацій робітників проти прадавців, як один із засобів боротьби за покращення робітничої долі. Американський День Праці, започаткований уперше походом в Нью-Йорку 1882 року і встановлений федеральним законом з 28 червня 1894 року, охоплює весь світ праці, до якого належать і робітники і прадавці, об'єднані внаслідок новітнього американського законодавства праці і практики робітничих спілок, спільною журбою за розвиток економіки; за добробут країни і всіх її громадян. У СРСР Союзі 1-ий травень служить для щорічного публічного показу мілітарної сили тієї імперії. Американський День Праці позбавлений найменших ознак казюшчини — він є Святком Праці, днем відпочинку.

Для американців День Праці пов'язується з поняттям триденного вікенду, отож з нагодою для довгого відпочинку, для кращого проведення часу кожною родиною. Тому з Днем Праці сполучений образ зарослих мільйонами автомобілів шляхів. Щорічна радість у той день обіймається з журбою, що треба „традиційно“ скласти жертву з кількох сот убитих в автомобільних катастрофах — всупереч усім пересторогам та закликам їхати обережно, не квапитись, дивитись на сусідів і бути толерантним до них.

В традицію американсько-українського життя ввійшло використовувати триденний кінець тижня у зв'язку з Днем Праці для перерізних громадських з'їздів, зустрічей і розваг на всіх літніх оселях. А що День Праці припадає на початок вересня, коли вже закінчилися літні відпустки і недалеко до початку шкільного року, то це свято є наче переломовим для окремих громадян і цілого суспільства. Хоч в американському вересні бувають ще гарячі дні і хоч астрономічна осінь починається 21 вересня, в щоденному приватному й громадському житті вже від Дня Праці — осінь. З усіма її гарними й сумними сторінками.

Перед початком сезону

Немов годинниковий механізм, функціонує українське організоване життя в Америці, як кажуть, без перебільшення. Навіть у літні місяці змінюються лише форми праці і переноситься вона з великих і малих залів більше на лону природи: до відпочинкових осель, до десятків, таборів молодеческих організацій, до різних виховно-відпочинкових курсів для молоді. Коли взяти лише Оселю УНСОУ „Союзу“, то кругле літо вона була не лише місцем відпочинку і розваг, товариських зустрічей і танців під зорями, а й місцем, де виступали актори, співаки, музиканти, хори, виступали фізичні, виступали образотворчі виставки, працювали табори й курси для дітей та молоді. Навіть на самій межі між літнім серцем і осіннім вереснем — у багатьох місцевостях, з нагоди довгого кінця тижня, відбуваються одночасно і товариські зустрічі, і масові маніфестації та здижки, і пописи дітей та молоді по їхніх таборах.

Літо закінчується. Вже управи наукових товариств, різних організацій, різних шкіл, курсів українознавства, професійних угруповань обдумують плани праці на 1969-70 роки. Шкільна Рада УНКА вже звернулася із закликом до українських батьків, щоб вони не змарнували найменшої нагоди і послали своїх дітей до парохіальних шкіл, до різних шкіл, асоцій, де вивчається українська мова і все, пов'язане із збереженням великої української культури. Український Конгресовий Комітет Америки, який вступив у 1970 році в 30-ліття своєї діяльності, вже розіслав по Відділах і Представництвах докладні інформації про вибір делегатів на X Конгрес Американських Українців, що відбувається в Нью-Йорку в жовтні ц. р. Серія наукових доповідей і конференцій вже заплановані в НТШ і УВАН. На Катедрі Українознавства при Гарвардському університеті на цей рік заплановані виклади української і англійською мовами, бо не лише українські, а й американські та іншомовні студенти виявили бажання там студювати.

Наближається до нового поживлення зорганізованого життя, і чим краще його нині заплянуємо, тим кращі осяги будемо мати завтра.

Франц Липовецький

ПЛАН СХОПЛЕННЯ „ПУЕБЛО“ ІНСПІРУВАЛА МОСКВА

Коли в лютому 1968 р. світ довідався про схилення північними корейцями американського розвідувального корабля „Пуебло“, не хотілося вірити, щоб ця мала і слаба країна могла здобути на такий ризикований крок. Були здогадки, що цей піратський акт відбувся за намовою червоного Китаю, з яким Північну Корею лучать добросусідські взаємини. Ніхто не припускав, що це діло Москви. Можливо, що американська розвідка знала про це, але з огляду на „будування мостів“ Пентагон мовчав, не бажаючи дразнити Москви. Мовчала і жадібна на сенсації американська преса.

Як відомо, після усунення в Чехо-Словаччині сталініста Новотного, до ЗСА втік визначний чеський комуніст, генерал Ян Сейна. До лютого 1968 р. бувши секретарем чехо-словацької комуністичної партії, він співпрацював з совєтськими маршалами, генералами та агентами секретної поліції і був втягнений у військові і політичні справи держав Варшавського пaktu.

На книжковому ринку має з'явитися його книжка, з якої світ довідається більше про працю головною квартирою Пакту. 13 квітня 1969 р. видавці „Рідерс-Дайджест“ мали з ген. Сейною інтерв'ю і за його згодою в липневому числі цього журналу вийшли розділ з його, кавки про схилення „Пуебло“.

Ще в травні 1967 р. отже за всім місяцями перед схиленням „Пуебло“, ген. Сейна довідався, що більшість планують схилення цей американський розвідувальний корабель. Кілька разів чехо-словацькі і совєтські генерали збиралися в Празі, щоб відзначити совєтського міністра оборони, маршала Андрія Гречка. На прийнятті, яке тривало понад три години, учасники заїдалися різними присмаками і попивали совєтську водку, болгарське вино та французький коньяк, що його в Празі залишили були німці. Як твердить ген. Сейна, маршал Гречко, з яким він часто зустрічався на конференціях членів Варшавського пакту і привітано, суворий і мовчазний, коли твердив, але коли вип'є забагато, розпущав свого язика і стає вольовим хвальком.

Добре підписав на загаданому прийнятті, Гречко нахвалився і є переможністю совєтських збройних сил і підкреслював зростання совєтської морської флотії. Він признав, що американська військова флотія стоїть вище, і тому Совєтський Союз під час кризи на Кубі та на Близькому Сході мусів стриматися від інтервенції. За словами Гречка, Хрущов усунуто від влади тому, що він не пішов на руку генеральному штабові, який домагається призначити більшу суму грошей на розбудову морської флотії. Але тепер, казав він, наша морська сила росте і за короткий час

дорівняє американській. Американці думають, що всі моря належать їм, і їхні кораблі наслідуються в шпигунських цілях підлізати до берегів Совєтського Союзу. Тому в Москві вирішили провчити Америку. Вже дошкучили їй, зістрили її літак „У-2“, а тепер дошкучать схиленням одного з її кораблів.

Гречко не сказав, де і як схилять американський корабель, але заявив, що це станеться з участю Північної Кореї десь на Тихому океані, який американці вважають за свій резерват. Це підважить престиж Америки, а рівночасно й червоного Китаю, і докаже Північній Кореї, що вона може сполатити тільки на Совєтський Союз.

Коли заступник міністра чехо-словацької авіації, генерал Йосиф Васагало заявив, що така ворожа дія може викликати поважні компліменти, Гречко запевнив його, що Совєтський Союз не боїться Америки.

Ген. Сейна не дуже то вірив хвалюватим словам Гречка, але він не вірив і Хрущову, який у 1961 році сказав йому, що за кілька місяців у Берліні буде збудований мур. Не вірив він також попередникові Гречка і мудрішому за нього маршалу Р. Малиновському, який у березні 1966 р. заявив, що Совєтський Союз збирається якоюсь дією відстрашити американські розвідувальні кораблі, які надзвичайно ефективно збирають совєтські таємниці.

24 січня 1968 р. ранком секретаріат міністерства національної оборони телефонічно повідомив ген. Сейну, що незабаром він довідається про дуже важливу річ. Того самого дня в приміщенні ради міністрів головної совєтської представництва Варшавського пакту в Празі, генерал-полковник Александр Куцев з міною переомовляв подар до відома приватних, що минулої ночі на водах Тихого океану схилено американський корабель „Пуебло“. Залюга цього корабля піддалася без пострілу, причому була так заскочена, що не встигла знищити тисячі надзвичайно важливих документів, над якими прийде час попрацювати, щоб їх проаналізувати. „Це найкращий доказ“, — заявив Куцев, — що коли бракує волі і відповідності к е р іявництва, навіть висока мілітарна техніка заводить“.

Ген. Сейна твердить, що Совєтський Союзом управління військова кліка маршала, які не знають і не розуміють західного вільного світу. Ці туполоби маршали розуміють та респектують тільки силу і викликають різного роду авантюри. Сейна пенний, що коли американський Уряд буде пригтований відперти плановану Московю агресію, вона божу суму грошей на розбудову морської флотії. Але тепер, казав він, наша морська сила росте і за короткий час

мо розуміти одне одного. Те, що було — було, і сам Господь Бог не може того змінити. Але у нашій волі забути, зрозуміти і простити. За те, що було, не можна покладати відповідальності на окремих людей, винна система. Останнє слово він різко підкреслював.

— Замовчуйте! — гукнула Ірина і не візнала свого голосу: він був крипкий і наче здурений. — Замовчуйте, ви, абиякину, зраднику, Юдо! Як ви наслідились переступити поріг дому сина убитої вами людини? Ви обили батька мого сина, ви...

Сергій пооблажилось усміхнувшись. — За цей час ви стали гістеричною, це недобре! — сказав він, струшуючи попіл у попільничку довгим нігтем мизинця. — Я не прийшов сваритися з вами. За двадцять років все так змінилось, що пора скасувати старі борги, списати їх, не безнадійні. Тоді ми були іншими людьми, з іншою вірою, іншими переконаннями. Скажіть щиро, чи ви й

Мих. Килимний

НА ПОРІ!

Куритиба. — Машо чергову і не зовсім звичайну втечу з Совєтського Союзу колишнього мешканця Києва, а останнім часом Тули, російського письменника Анатолія Кузнецова. На перший погляд нічого особливого тут не є, бо вже втікали з „соціалістичного раю“ письменники, втікали навіть відомі відомі співробітники таємної поліції. Взагалі після втечі дочки Сталіна, Світлани, вільний світ годі здивувати будь-якою новою особою, що вирішила розпрощатися з „батьківщиною всіх трудящих“.

Проте, втеча Анатолія Кузнецова відмінна від усіх попередніх втеч.

Анатолій Кузнецов приїхав до Англії, щоб докладно ознайомитися з перебуванням у цій країні Володимира Леніна і до сторіччя його народження написати на цю тему літературний твір. Цим йому виявлено особливе довіря з боку Кремлю як письменника, як членові комуністичної партії, як одному з редакторів московського журналу „Юность“. І — така несподіванка! Анатолій Кузнецов планував на все це, як і розтер підшоиво. Він написав до Москви про своє зречення з членства в комуністичній партії, в письменницькій організації, а репродентам західної преси заявив, що не хоче більше знати ні Леніна, ні Сталіна, ні їхніх послідовників.

Анатолій Кузнецов вважає, що Ленін винний у створенні нестерпного, жалювого життя, яке є сьогодні в Совєтському Союзі. Зокрема за звинувачення Леніна і під його керівництвом була заснована варварська ЧК на чолі з звородливим Держинським, що потім змінювала свої назви на ГПУ, НКВД, КГБ, але залишилась такою самою, якою була на початку.

Це дуже цікаво, бо досі з СРСР доходили голоси, що який по-справжньому повернувшись до Леніна, то все було б добре. Кузнецов теж так казав, перебуваючи в СРСР. І нещодавно совєтський уряд відправив його до Лондону роздумувати матеріали про „святая святых“ комунізму.

Напрошувється перший висновок з утчі Кузнецова: не все в СРСР є таким, як здається, і не все треба брати „за чисту монету“. Отож, голоси протесту з посиланням на Леніна в Совєтському Союзі є вимушеними. Для борби з совєтським режимом Ленін є тільки покришкою, зручним знаряддям для маневрування, для надання розголосу їхнім думкам та ідеям. Насправді ж

15 квітня 1969 р. американський літак „ЕС-121“ над Японським морем північнокорейськими „міґами“ брав участь Совєтський Союз.

Виходить, що Північна Корея, осмілена схиленням „Пуебло“, сама відважується на піратські акти.

Такі наслідки „співіснування“ з агресивною Москвою.

Тоді були такою, як оце зараз? Чи ви й тоді вважали, що комунізм зло, з яким треба боротися усіма засобами? — Він не дав їй відповіді. — Я відповім за вас: Ні, ви вірили в совєтську „правду“ і славили совєтських вождів. Не вважаючи на те, що їх дочка знищеного більшовиками офіцера, ви хотіли вірити в комунізм і вірити в нього, бо були, як і ми, під гіпнозом, страшенним, непоборним гіпнозом! — Але... — почала бути Ірина.

— Не заперечуйте! — крикнув Сергій. — Ми всі були мерзотниками, ми всі спідлилися, бо сама та влада мерзотна і підла! — Брешете, не всі були мерзотниками, не всі писали доноси на своїх друзів, не всі топили невинних людей, як робили це ви, — прошептал крізь зуби Ірина, підіймаючи з канапи. — І не вагайтеся свою підлість ділитися з іншими. Нема підлість в тому, що я вірю в комунізм, бо я була ідеалісткою і, мабуть, справді за-

вони добре знають, що не було б Леніна не було б і кримінального злочинця та бандита Сталіна, не було б Хрущова, Брежньова, Косігіна. Ленін був крутішим і в теорії і в практиці. Згадайте б лише запроваджені ним НЕП. У його писаннях люди, які стали на про з режимом, з чорною дійсністю в Совєтському Союзі, можуть знайти все що завгодно, щоб підперти свої твердження.

Заяви Кузнецова остаточно і назавжди перевернули спроби Світлани Сталіної виблизити свого негідника батька, справжнього ворога народів. Оминемо нарікання Кузнецова на те, що всі його літературні твори грунтовно цензурувались і перероблялись. Оминемо, бо середньовічну совєтську цензуру вже віддавна знають у широкому світі. Кузнецов своїми свідченнями лише підтвердив її наявність та живучість „під сонцем сталінської конституції“. З таких же міркувань оминемо й подані ним факти про те, як його висліджували та контролювали агенти КГБ: СРСР від початку свого існування є „імперією страху“ і такою продовжує залишатися.

За часів німецької окупації Кузнецов жив у Києві, як він пише, „в хаті своєї матері“. Тому він добре знає, що таке гітлеризм, і його характеристика, його оцінка сучасного комуністичного режиму в СРСР має особливе значення. З цього приводу новий утікач пише (усі цитати дають з часопису „О Естадо де Сан Павло“):

„Совєтський Союз є фанатичною державою... Я не бачу різниці між фашизмом Гітлера і совєтським режимом... Диктатура, скріплена терором, таке було за фашистського режиму і таке має місце в СРСР... І далі: „СРСР подібний до велетняського цирку... Особи, які кажуть, що їм подобається в Росії (Кузнецов, хоч народився в Україні, майже скрізь бачив лише Росію, в цьому він далеко не відійшов від інших представників російської інтелектуальної верстви), є або брехунами, або останніми ідіотами... Інтелектуали в Росії найбільш нещасливі в цілому світі, ніде інде вони не зазнають такої гіркої долі, як тут. Не мені казати, що лише продажні циніки та креатини вихваляють і зміцнюють совєтську систему...“

Кузнецов рішуче стверджує, що в Совєтському Союзі немає справжньої літератури і науки, бо там не існує вільної думки, — під терором усе змушене мовчати і давати, що погоджується з офіційною пропагандою. „Не можна, — пише він, — навіть обговорювати політику СРСР, треба лише мовчки приймати її. Немає там і філософії. Ті, хто займаються „філософією“, віддають усього свій час і всю свою енергію на про о п а ганду змертвюлого марксизму — левізму.“

Письменник — утікач пише, що від п'яти років свого жит-

тя він увесь час перебував у стані страху. Він бачив і відчував „голот з початком 1930-их років, арешти і депортації 1937-1939 років, потім війну з Німеччиною і жахіття післявоєнного періоду“. І нарешті чуюмо його зойк: „Я дуже шкодую, що місцем мого народження є Росія“.

Здається, витягів із заяв Кузнецова досить. У них ми не знаходимо жадного позитивного моменту в комуністичному режимі, в нестерпній чорній підсовєтській дійсності. Але не знаходимо жадної згадки про національне пригнічення неросійських народів СРСР. Отож, можемо тільки уявити собі, як терплять в „країні збудованого соціалізму“ неросійські інтелектуали, неросійські народи, їм бо ще доводиться змагатися за своє національне „я“.

Висновки з утчі Кузнецова та з його пресових заяв напрошують самі. Насамперед: нестерпність комуністичного режиму відчуває все населення Совєтського Союзу, крім продажних циніків та останніх ідіотів — за висловом Кузнецова. І воно не хоче миритися з цим, хоче мати більшу волю в усьому, зокрема волю думки. Воно вже впевнилось, що за існування в СРСР системи годі „подивитися на покращання матеріального с т ановця, що кремльський можновладці не зроблять нічого доброго для людей, а завжди будуть продовжувати в тих чи інших формах справу, започатковану Леніном і доведено до абсурду Сталіним.“

Анатолій Кузнецов утік на Захід, але мільйони людей такого зроби не мають змоги і змушені далі перебувати в СРСР. У них нарастають почуття щораз більшої відрази до марксизму, левізму, до всього того, що виходить із „зорошеносного Кремлю“. Це — загальне явище для всього Совєтського Союзу.

Тим часом в Україні, балтійських республіках, у Грузії, Вірменії, Білорусі та інших неросійських країнах населення з кожним днем більше усвідомлює своє національне пригнічення російським великодержавним шовінізмом і посилює опір комуністичному р е ж и м о в і взагалі Москві. Такі настрої нуртують не тільки серед інтелігенції, вони глибоко просякають в народні маси і навіть у комуністичну партію, на що, крім випадку Кузнецова, маємо багато конкретних доказів.

Отже, уживаючи означення Івана Франка, революційний вибух в усьому Союзі немає справжньої літератури і науки, бо там не існує вільної думки, — під терором усе змушене мовчати і давати, що погоджується з офіційною пропагандою. „Не можна, — пише він, — навіть обговорювати політику СРСР, треба лише мовчки приймати її. Немає там і філософії. Ті, хто займаються „філософією“, віддають усього свій час і всю свою енергію на про о п а ганду змертвюлого марксизму — левізму.“

Письменник — утікач пише, що від п'яти років свого жит-

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

З НАШИХ ВУДНІВ

МІСЯЧНІ МІСТЕРІ

Дивні-дивні зміни відбуваються в світі, на наших очах. Колісся, приздаються, в дніх нашої юності поети строчили поезії про місячечка і зіроньки які, нині — жарять про астронавтів! Для історії, потогности й Енциклопедії Українознавства слід на цьому місці відмітити факт, що першим українським поетом, який привів у поетичній формі завоювання Місяця людиною, був Іван Крета - Ігнєвський з Філадельфії. Леде „Аполло-11“ часливо опустилася на води Паціфіку, а вже у „Свободі“ з 25-го липня ц. р. колега Ігнєвський відзначає що єгопоному подію віршем „Голос з Місяця“.

Це правда, що друг Ігнєвський потратував тему з філософсько-етичного боку. Поет злегка спираючись на кантєстєкому імперативі про зоряний закон на небі і моральний закон у людській душі, ніби розвінчує біблійне перетання про перше в історії людства братообство, мовляв — астронавти не натрапили на слід Каїнового злочину, не знайшли на поверхні Місяця обитого Авеля...

„Усміхнувся Місяць: Не біється, гооті! Авель тут не вбитий, Добром поділось я Вітайте, — Люді!“

Діаметрально, сказавши по-вченому, іншу позицію займає в цьому питанні поет Микола Шербак. У вірші „Вологий гнів“ („Свобода“ з 16 серпня) колега Шербак змальовує візю гнівної планети-Місяця, що розсердиться на людей за те, що вони розкрили таємницю її відпущеного обличчя, і відкоди та пересердя б'є тепер Землю зливними дощами, мовдію гураґанами... М. Шербак, який за народними повір'ями називає Місяць „Вологою Зіркою“, що керує припливами й відпливами, ніби натякає на те, що з моментом, коли людина поставила ногу на другий планеті, в „Космічному Оркестрі“ може статися якась катастрофічна дисгармонія, а передвісником нещастя є цюгорічне літо...

Це мені пригадало фрагмент з потрєасної книжки А. Солженицина „Один день в житті Івана Денисовича“. В совєтському коніаторі заєсли розмову на „видючі теми“, довє которжан — Капітан і Шухов:

— У нас так казали: старий Місяць Бог на зірці кришиться.

— От, дикуні! — Капітан сміється. — Так ти у Бога вірши, Шухов?

— А що? — здивується Шухов. — Як гриме — пробує не повірити!

— А нащо це Бог робить? — Що?

— Місяць на зірці кришиться?..

— Ну, як же того не розуміти? Зіркі час від часу надиють, поповнення ж треба!“

Якщо вірити повідомленням НАСА, астронавти Армстронг і Алдрін дуже так Місяць не надісрили — накопчили і забрали на Землю всього 60 фунтів каміня і місячної ґрунту. Отже, залишається ще здорова порція Місяця для творення нових зірок. А поповнення справді треба, зокрема в літні ночі, коли зорі не падають, а просто ринуть з неба рясним зорепадом! — точно, як у новій книжці Миколи Понеділка.

І к е р.

редині, з'явилася чорна плямка, почала швидко рости, насуватися, як на екрані телевізора, закриваючи собою все. Вже не було нічого, крім цієї плямки і різкого, злогоного Сергієвого сміху. Пляма насувалася на Ірину, здавала їй горло. Невимовний жах сховав її, вона дико скрикнула і... прокинулася.

Так сама горіла свічка біля фортепіано. Навколо було тихо. Десь за стіною годинник співучо прозвучав цвічі. Права рука Ірини так чутливо стискала дерев'яну ручку канапи, що пучки її побіліли.

Алла Коссовська

ПОМИЛКА

(1)

Ці гарні, пристрасті пиячення лишалися без відповіді, і в серці Ірини народилось і виросло почуття помсти.

V

„Чому ж його так довго нема? — думала Ірина, міряючи нервовими кроками Вікторову кімнату. — Скаж, приїде о 7-й, а тепер уже пів на дев'яту. Може спізнився літак, а може залишився ще на день в Чикаго? Алеж завтра в нього концерт з симфонічною оркестрою...“

електричну свічку перед палітром і запнула тяжкі нічні портьєри. Потім, стомившись блукати по кімнаті, сіла в куточок канапи, відкинула голову на спинку і віддалася своїм тяжким і тривожним думкам. Скільки часу вона сиділа так? Година? Дві?

Нараз у двері застукали. Застукали тихо, наче боючись пів на дев'яту. Може спізнився літак, а може залишився ще на день в Чикаго? Алеж завтра в нього концерт з симфонічною оркестрою...“

Світло вуличного ліхтаря відбивалося на темній блискучій поверхні фортепіано, сієх руки. Двері повільно як місяць на поверхні нічної ставка. Ірина засвітила став... Сергій. Ірина не ду-

ВІСТІ З ТОРОНТА

Високі відзначення. Владика Торонто-Оклендський Епифаній повідомив, що Верховний Архиспископ, Блаженніший Кардинал Йосиф Менуау митрофорний протосекретар з правом носити мітру в часі Богослужб, доцільно їхню ревність за Божу славу і спасення душ, як і їхні прикмети ума і серця та їх священничу і душпастирську працю — таких визначень і знаних у нашому місті отців: о. прелата В. Філевича, синькиля Торонто-Оклендського Епифанія, о. прелата П. Каменецького, о. крил. редактора П. Хомина, о. прелата д-ра В. Липського. Велика українська громада в Торонто радіє високим відзначенням наших знаних і заслужених отців та складає їм сердечні побажання.

Торжествана Панахида. У річницю славетних боїв 1-ї Української Дивізії "Галичина" УНА під Бродами, за всіх упавших її борців, старанням місцевої станиці 22-го липня, р. у церкві св. Миколая була відслужена Владикою Епифанієм у содружжю чиненого духовенства Соборна Панахида. Учасність у панахиді із своїми прапорами взяли представ-

ніки ветеранських організацій: УСС, СВУВ, Т-во кол. вояків УПА, Канадський Укр. Леґіон, УСГ. До панахиди співав імпровізований мужеський хор. Простору церкву заповнили вірні і представники організацій, які прийшли, щоб помолитися за тих, "що життя своє віддали за друзів". Управа станиці влаштувала по панахиді товариську трізню в українській гостиниці "Мейфайр Ін".

Жалобні сходи. Жіночі організації м. Торонта влаштували у 40-й день смерті визначної провідниці українського жіноцтва сл. п. Олени Залізняк ширші жалобні сходи міжохочих організацій з участю громадянства. Сл. п. О. Залізняк була головою СФУЖО від 1957 р. та одинокою жінкою в Секретаріаті СКВУ. По торжестванні панахиді 21 липня, яку підправили численні отці під проводом о. мітрата П. Хомина у церкві св. Миколая, у залі Рідної Школи відбулися ширші сходи, на яких згадували "не злим тихим словом" ту заслужену дівчину жіночої руху та визначну українку.

Пожертва УНСОЮЗУ. Як згадувано попередньо, українську виставку, яку влаштували наші молоді професіоналісти, з великою допомогою та ініціативою жіночих організацій Торонта під патронатом відділу КУК у замку Каса Лома, відвідав головний президент УНС Йосип Лисогір. По оглядках та обговоренні її завдань, на мост формальне внесення прохання до Головної Екзекутиви було признано 1,200 дол. на влаштування виставки. Крім того, Головна Екзекутива УНСОЮЗУ погодилася надрукувати відповідний інформатор-памфлет і дати всю можливу допомогу у формі оголошень у щоденнику "Свобода".

Випадували о. парох. В день панахиди св. Верховних Апостолів Петра і Павла вірні парохії Успенія Пресвятої Богородиці привітали свого пароху з іменинами, як також з високим відзначенням — мітратом. По вечірній Благодарстві Службі Божій, яку відправив о. мітрат Петро Хомина, у церковній залі зібралися численні парохіяни і гості з других парохій на спільну вечерю, яку приготували пані з церковного комітету. Ювілята з іменинами і високим відзначенням привітали голову церковного комітету Г. Артимішина. Далше о. декан Ю. Філевич і о. Р. Набережний зложили привітання першій шкільній товаришці богословських студій, другій від родини. Многочисленні для Ювілята з нагоди іменин і піднесенням до стану мітрата віні о. О. Гошуляк, сотрудник св. Миколайської парохії. Письмовий привіт переслав настоятель Отців Студитів у Вудстоку о. Теофан. Дякуючи за пам'ять, о. мітрат вказав на великі наші завдання для добра, розбудови і поширення Української Католицької Церкви та її органі-

1. ЧИ МАЛИ ВИ ПРИКРОПЦІ, послаючи ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ Вашим сьоякам?
 2. ЧИ ПОБИРАЛИ з Ваших сьояків ДОДАТКОВІ МИТНІ ОПЛАТИ?
 3. ЧИ ВЕРТАЛАСЯ Ваша посылка назад до ЗСА?
 4. ЧИ ЩОСЬ ПРОПАЛО з Ваших посилок?
 5. ЧИ ПОТЕРПАЛИ ВИ, очікуючи potwierдження в одержанні посилки із-за довгочасної доставки?
- ЩОБ УНИКНУТИ ЦИХ МОЖЛИВИХ ВНАДКІВ, користуйтеся послугами найстарішої і найсоліднішої фірми

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

яка своїм 30-річним зразковим досвідом створила солідну репутацію серед своїх численних задоволених клієнтів у ЗСА і їхніх близьких в СССР.

Усі наші філії мають досвідчений персонал, мають вибір найрізноманітніших товарів, уповноважені через Подарогіст, Інк., приймати замовлення на "хорочі" промислові — дарункові сертифікати товарів советського виробу. По інформації і каталоги звертайтеся до головної контори або її філій.

MAIN OFFICE

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

ВІДІЛИ:

Philadelphia, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. — WA 5-8878
Baltimore, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. — DI 2-2374
So. Boston, Mass. 02127, 390 W. Broadway — AN 8-8764
Chicago, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. — FR 6-6399
Chicago, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. — BE 5-7788
Cleveland, Ohio 44119, 787 E. 185th St. — 486-1836
Detroit, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. — TA 5-7560
Elizabeth, N.J. 07206, 956 Elizabeth Ave. — (201) 354-7608
Hamtramck, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave. — 365-6350
Hartford, Conn. 06106, 11 Charter Oak Ave. — 249-6255
Kansas City, Kansas 66102, 18 S. Bethany — AT 1-1757
Latham, N.Y. 12110, 465 Troy-Schenectady Rd. — 785-4495
Los Angeles, Calif. 90026, 2841 Sunset Blvd. (213) 382-1568
Miami, Fla. 33138, 6405 Biscayne Blvd. — FR 9-8712
Minneapolis, Minn. 55414, 217 E. Hennepin Ave. — FE 2-4908
New Britain, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave. — 224-0829
New York, N.Y. 10003, 101 First Ave. — OR 4-3930
Omaha, Neb. 68107, 5524 So. 32nd St. — 731-8577
Parma, Ohio 44134, 5432 State Rd. — 749-3033
Pittsburgh, Pa. 15222, 346 Third Ave. — GR 1-3712
Rochester, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. — BA 5-5923
San Francisco, Calif. 94122, 1236 — 9th Ave. — LO 4-7881
Seattle, Wash. 98103, 1512 No. 39th St. — ME 3-1853
South River, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. (201) 257-2113
Springfield, Mass. 01103, 1840 Main St. — 736-9636 — RE 4-8354
Trenton, N.J. 08611, 730 Liberty St. — LY 9-9163
Vineland, N.J. 08360, Parish Hall, W. Lands Ave. — (609) 691-8423
Worcester, Mass. 01604, 82 Harrison St. — (617) 788-3347

NEW YORK OFFICE

220 Park Ave. South, cor. 18th St. New York N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-8410

Найновіше видання Кооперативного

Видавництва "ЧЕРВОНА КАЛИНА"

Володимир Галан

БАТЕРІЯ СМЕРТИ

Це книжка військовика і громадського діяча.

Сотні, військові малюнки-написи, виготовлені сотником Пономіром Випеневським, баталістичні кольорові образи "Леоніда Перського" прикрашають цю книжку. Мистецька обгортка Богдана Боженського. Спомини починаються з Північної Армії — слова і мелодія Романа Кушніського.

Ціна в м'якій оправі: \$5.00. Замовлення і належність (чеками або М.О.) слати на адресу:

"Svoboda"

88 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Побажання з нагоди Дня Праці

УРЯДНИКИ, ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ І ПЕРСОНАЛ

Локало 32-J

SERVICE EMPLOYEES INTERNATIONAL UNION AFL-CIO

ПЕРЕСИЛАЮТЬ ПРИВІТАННЯ І НАЙКРАЩІ ПОВАЖАННЯ ТИСЯЧАМ НАШИХ ЧЛЕНІВ І ПРИЯТЕЛІВ З НАГОДИ СВЯТКУВАНЬ

ДНЯ ПРАЦІ 1969 Р.

ALBERT E. PERRY
President

NELLIE MALKY
Secretary-Treasurer

THOMAS J. PERRY
Vice-Pres. & Pension Adm.

DOLORES S. DRAPALA
Vice-President

CHESTER W. BROWN
Recording Secretary

ANTON GASPARIK
Welfare Department

PETER J. McMANUS
General Organizer

LOCAL 32-J

237 East 36th Street New York, N.Y. 10016

ВИБРАНІ ТВОРИ 1966-9 РОКІВ

СОЛОВІЯ

ВИСТАВЛЕНІ ВІД 3. IX. до 29. IX.

В NEW YORK PUBLIC LIBRARY
HUDSON PARK BRANCH 10 TH AVENUE

Галерея відкрита:

в понеділки і середу від 1-9 год.,
у вівторки, четверги і п'ятниці від 9-6 год.

У НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА ЗАМОВИТИ:

1. Леонід Полтава: АННА ЯРОСЛАВНА — Либетто до опери на 3 дії в 5 відслонках. Музика: Антін Рудницький.

2. ПРОГРАМА (великий формат): Історична довідка про Анну Ярославну, королеву Франції. Слово від Співзвона. Переказ сюжету опери. Біографічні дані про авторів і виконавців. Багато ілюстрацій. Сторінки для автографів.

Ціна \$1.00

Замовляти — "SVOBODA"

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Імпреза, до якої приємно повернутись

Автор цих слів ніколи не сумнівався в військовій відвазі наших дивізійників — але ж на те, щоб улаштувати Дивізійні Дні в найгарячішу пору року, треба було небайко цинічної будови...

Кліматична Станиця Братства колишніх Вояків Першої Дивізії УНА, під головуванням І. Руденського видала таку відвагу — і, внаслідок, українці Великого Клімату дістали гарну, кудлату імпрезу, гідну бути фіналом місцевого культурно-мистецького весняного сезону 1969 р. Імпреза, що її підготував Діловий Комітет, із полк. А. Гончаренком (голова), Ігорем Руденським, Романом Возняком, Володимиром Бараном та Петром Маком у складі, відбулася в суботу, 28-го й неділю, 29-го червня в аудиторії Школи св. Йосафата, в Пармі, Огайо.

То була справжня "віддушниця" серед фізичної і не тільки фізичної задухи наших днів. Ніхто — на сцені, чи на залі — не винирав бундючності грудей, за два дні імпрези ніхто ні разу не вжив слова "геройний(-о)". Навпаки: в час суботньої дивізійної забави "аси" колішнього "Веселого Львова" — Ірина й Юрій Лаврівські (що були при народженні, хрещені й вишкільні Дивізійні) натягали дивізійну братель, як "люди, таких, як ми" (дума про перемисловця Федя із Дивізії, що вмігравав до Америки. "Фредом" став, умер, від "охватного" споківання тутешніх дібр і був похований близько телевізії...)

Так само без бундючності недільний концерт. Ніхто нікого не хвалив, нікому не закидав, не шукав, "жодна віддушниця" за нещадку. І в промові полк. А. Гончаренка і в поетичному слові дивізійного літописця — співака Олега Лисака, із Філадельфії, в присвяченому Дивізії вірші проф. Юри Яремкевича й у виданий книжечці-програми червоною ниткою тягнулася тенденція: пізнати — зрозуміти, зберегти-закріпити, витягнути на-уки і надішки генерувати-творити.

Такі реколекції духа зми-слово-чуттєво могутньо під-

Імпреза, до якої приємно повернутись

сичувалися мистецькою програмою. Марія Лисак (дружина редактора Олега Лисака) — це співачка, мистецька, яка сама одна всилі створювала належний настрій на залі. Дуже милі були чоловічий дивізійний і жіночий хори "Бурлака", з Вофало, з солідними солістами (І. Матвійшин, М. Сташок, Т. Пришляк, Р. Цюль-нік) — обидва під керівництвом Юрія Лаврівського. Настрій доповнився живим словом Ірини Лаврівської — у згаданій декламатії й монтажі "Борцям", на тлі чоловічого хору "Бурлаки", що виступав із дивізійними лівками на одягах.

На другий день голова місцевої Станиці Дивізійників дістав телефон від одної учасниці імпрези: "Віне уявляєте, як багато ви дали нам!" цією імпрезою. Зараз після неї я повідкирвала всі альбому в хаті, всі листи від брата — дивізійника (що згинув під Бродами), я дуже, дуже дякую вам за це відтворення минулих днів...

І цими словами вона сказала найважливіше за всіх учасників Дивізійних Днів.

О. Гайський

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ РОЗПОЧАЛО ВИДАВАННЯ "БЮЛЕТЕНЬ"

Нью Йорк. — Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, почала з липня видавати щомісячний журнал "Бюлетень" — щомісячний технічний журнал "Бюлетень" Т-ва Українських Інженерів Америки", ч. 1. Видання має 16 сторінок, редакція інж. Євгена Івашкіна. У "Бюлетені" поміщено відомості з діяльності ТУІА, що тепер нараховує 260 інженерів, вістку про вибір голови ТУІА інж. Володимира Гнатківського, список нових членів, заклики надіслати матеріали до цього видання, бізнесові оголошення тощо. Повідомлено також, що 4-5 жовтня на Оселі УНСОЮЗУ "Союзінці" Головна Управа ТУІА влаштує щомісячний з'їзд, зустріч. Крім цього інформаційного видання на щомісячний журнал під наг. "Вісті".

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ РОЗПОЧАЛО ВИДАВАННЯ "БЮЛЕТЕНЬ"

Нью Йорк. — Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, почала з липня видавати щомісячний журнал "Бюлетень" — щомісячний технічний журнал "Бюлетень" Т-ва Українських Інженерів Америки", ч. 1. Видання має 16 сторінок, редакція інж. Євгена Івашкіна. У "Бюлетені" поміщено відомості з діяльності ТУІА, що тепер нараховує 260 інженерів, вістку про вибір голови ТУІА інж. Володимира Гнатківського, список нових членів, заклики надіслати матеріали до цього видання, бізнесові оголошення тощо. Повідомлено також, що 4-5 жовтня на Оселі УНСОЮЗУ "Союзінці" Головна Управа ТУІА влаштує щомісячний з'їзд, зустріч. Крім цього інформаційного видання на щомісячний журнал під наг. "Вісті".

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ РОЗПОЧАЛО ВИДАВАННЯ "БЮЛЕТЕНЬ"

Нью Йорк. — Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, почала з липня видавати щомісячний журнал "Бюлетень" — щомісячний технічний журнал "Бюлетень" Т-ва Українських Інженерів Америки", ч. 1. Видання має 16 сторінок, редакція інж. Євгена Івашкіна. У "Бюлетені" поміщено відомості з діяльності ТУІА, що тепер нараховує 260 інженерів, вістку про вибір голови ТУІА інж. Володимира Гнатківського, список нових членів, заклики надіслати матеріали до цього видання, бізнесові оголошення тощо. Повідомлено також, що 4-5 жовтня на Оселі УНСОЮЗУ "Союзінці" Головна Управа ТУІА влаштує щомісячний з'їзд, зустріч. Крім цього інформаційного видання на щомісячний журнал під наг. "Вісті".

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ РОЗПОЧАЛО ВИДАВАННЯ "БЮЛЕТЕНЬ"

Нью Йорк. — Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, почала з липня видавати щомісячний журнал "Бюлетень" — щомісячний технічний журнал "Бюлетень" Т-ва Українських Інженерів Америки", ч. 1. Видання має 16 сторінок, редакція інж. Євгена Івашкіна. У "Бюлетені" поміщено відомості з діяльності ТУІА, що тепер нараховує 260 інженерів, вістку про вибір голови ТУІА інж. Володимира Гнатківського, список нових членів, заклики надіслати матеріали до цього видання, бізнесові оголошення тощо. Повідомлено також, що 4-5 жовтня на Оселі УНСОЮЗУ "Союзінці" Головна Управа ТУІА влаштує щомісячний з'їзд, зустріч. Крім цього інформаційного видання на щомісячний журнал під наг. "Вісті".

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ РОЗПОЧАЛО ВИДАВАННЯ "БЮЛЕТЕНЬ"

Нью Йорк. — Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки, ТУІА, почала з липня видавати щомісячний журнал "Бюлетень" — щомісячний технічний журнал "Бюлетень" Т-ва Українських Інженерів Америки", ч. 1. Видання має 16 сторінок, редакція інж. Євгена Івашкіна. У "Бюлетені" поміщено відомості з діяльності ТУІА, що тепер нараховує 260 інженерів, вістку про вибір голови ТУІА інж. Володимира Гнатківського, список нових членів, заклики надіслати матеріали до цього видання, бізнесові оголошення тощо. Повідомлено також, що 4-5 жовтня на Оселі УНСОЮЗУ "Союзінці" Головна Управа ТУІА влаштує щомісячний з'їзд, зустріч. Крім цього інформаційного видання на щомісячний журнал під наг. "Вісті".

ВОЛОДИМИР КЕДРОВСЬКИЙ

ОБРИСИ МИНУЛОГО

ДЕЯКІ ОСТАННІ ДІЯЧІ-УКРАЇНОФІЛИ

НАПЕРЕДНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

1917 РОКУ

Зміст: Передмова. Андрій Михайлович Грабенко. Микола Хведоревич Чернявський. Іван Митрофанович Луценко. Віктор Іванович Гомежик. Олександр Кандиба-Олесь. Петро Карманський. Олександр Антонович Кошчак. Калітан Лев Матієвич. Останні зустрічі з С. Х. Чикаленком. Парфеній Григорович Смола.

Ціна дол. 2.50.

Замовлення слати: SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Питаєте у всіх книгарнях за нововиданою книжкою

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

Автор

МИХАЙЛО ДАНИЛОК

— лікар, журналіст, громадський діяч — представляє візирів національної свідомості на Волині, прихід окупантів — совєтських і німецьких — і боротьбу проти них.

Для багатьох розкриває незнані панорами героїчних діб українських повстанців на Кременіщині в роки 1942-43.

288 сторінок друку. Ціна \$3.50 в м'якій оправі.

"SVOBODA"

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Появилася друком монументальна книжка

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

Історичний Збірник УСС

В 50-ЛІТТЯ ЗВРОННОГО ВИСТУПУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРИЛЦІВ ПРОТИ МОСКВИ.

Це документальний збірник історичних праць, спогадів, матеріалів, документів, біографій і бібліографії джерел до історії УСС.

Зміст: Вступне слово. Визвольна Ідея УСС. Підготовка до походу. Стрілецький шлях. Дмитро Вітовський. Микола Лисенко. Стрілецькі пісні. Документи і матеріали. Примітки (біографії). Показник імен. Бібліографія джерел до історії УСС.

Об'єм книги 608 сторінок великого формату, 72 сторінок із 185 світлинами. Гарний папір, люксована оправа. ЦІНА \$12.00.

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами слати на адресу:

SVOBODA, P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Зголошувати делегатів на X Конгрес УККА

Нью Йорк. — Канцелярія Центральної УККА пригадує, що всі членські Організації УККА повинні зголосити якнайшвидше прізвища делегатів, які будуть їх репрезентувати на X Конгресі Американських Українців, 24-25-26 жовтня 1969 року. Цих делегатів Організації визначають, чи вибирають згідно зі своїми статутами чи приписами. Кожний делегат — ка зобов'язаний — а вилатити реєстраційну оплату в сумі 30 доларів. В тій оплаті містяться: реєстраційна оплата, обід і бенкет. Рівно ж кожний делегат-ка отримує книжку зі звітами та інші потрібні документи.

В кожній місцевості повинні відіслати громадські збори Платників Національного Датку (УНФонду), на яких слід вибрати делегатів від Платників. Такі деле-

гати також братимуть участь в Конгресі УККА. Проте, скільки делегатів можна вибрати на Громадських Зборах, інформують спеціальні об'єкти, які Канцелярія УККА розіслала давніше.

Як досі, на X Конгресі Американських Українців цього року зголосилося мало делегатів, бо тепер ще тривають літні місяці і рідко де відбуваються сходження й збори різних Організацій. Цій справі слід присвятити увагу негайно, щоб X Конгрес УККА випав дійсно імпозантно й був насправді репрезентативним.

Прізвища всіх делегатів — від Центральних і Місцевих Організацій, як тех тих що обрані на Громадських Зборах, — слід негайно зголошувати в Канцелярію УККА, щоб вони були поміщені в Конвенційній Книзі.

Товариство "Самопоміч" в Чикаго

14-го червня 1969 року в залі спортивного Т-ва "Леви" в Чикаго відбулися Загальні Збори Т-ва "Самопоміч". Іх відкрив голова Товариства В. Темцюрак. Обрано президію: голова п. Кобелецький, заступник голови п. Матійців та секретар п. Семків. Звіт про діяльність "Самопоміч" зробив його голова, фінансовий звіт склав Б. Савчинський, а за секретаріат звітнував А. Гарасевичський. Після запитів і дискусії секретар Номінаційної Комісії М. Домашевський подав листу кандидатів до нової Управи, Контрольної Комісії та Товариського Суду. По короткій дискусії обрано Управу Товариства "Самопоміч" в Чикаго в такому складі: голова Прокім Матійців, члени: Богдан Страх, Юліан Юринець, Володимир Котенко, Іван Лисенко, Микола Косарчин, Іван Скомогор, Михайло Трошук, Богдан Савчинський, Федір Ревенко. Контрольна Комісія: В. Темцюрак, А. Артимович, Д. Німелович, Д. Грушецький, Омелян Васюк. Товариський Суд: Лія Мула, А. Гасківський, В. Петрина, Богдан Мікешевич. 23-го червня на засіданні управи Товариства "Самопоміч" розподілено обов'язки так: голова Прокім Матійців, заступник голови Б. Страх, секретар-Ю. Юринець, Котенко — скарбник, М. Косарчин — культурно-освітній референт, Л. Скомогор — суспільної Опіки, Б. Савчинський — організаційний, І. Лисенко — господарчий, М. Трошук — референт Національного збереження, Р. Ревенко — пресовий референт.

Ф. Ревенко

КОМІСІЯ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК У НЬО

ПОРКУ ВІДКРИЛА односторонню, 8:0, обидва інженерські проекти, за якими найбільша в Америці залізнична компанія Пенн. - Сентрал мала б збудувати на місці теперішнього старого пам'яткового залізничного будинку "Гренд Сентрал" при 42 вул. в Нью Йорку 55- або 56-поверховий хмарочос. "Сприяння археологічним пам'яткам не виявляється нічим, як іх", ствердила та Комісія у своїх висновках.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

І. М. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

з сучасним поглядом Членство НТНП і Прихильників Української Вільної Науки, що відішов у Вічність на 76-му році життя

о. Мітрат

РОМАН ЛОБОВИЧ

член НТНП, визначний духовний, член численних культурних і суспільних установах та заслужений суспільно-громадський діяч.

ПОХОРОН відбувся 26-го серпня 1969 року у Філадельфії, Па.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТ!

ПОДЯКА

Дні 7-го червня 1969 р. відішов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ І ТАТО

бл. п. Інн.

РОМАН В. ГУССАКОВСЬКИЙ

Відішов від нас так несподівано, залишивши свою родину, який так був потрібний, в безмежній і невимовній болі. Зворушливі вирази пошани, прихильності і любові, складеною сердечною подякою Всес. Отцям: о. Ніколасу Вояковському і о. Ф. Бумбареві за відправлення Парастася, Панахиди, Заупокійної Служби Божої за похоронними відправленнями і відправленнями Покійного на місце Високого Спокою. Окрема дяка о. Н. Вояковському за вдумливі прощальні слова.

Щира дяка куземан — найближчій родині Покійного, що приїхали з далекої Канади і-ям А. Бардин, Л. Федін, С. Петрик, І. Гусяківський, родині І. Балицьких з Брукліну і д-рові Я. Петрушаків з Пінсбургу, Па. і Даді з Німеччини.

Дякую добрим Паним, які перші дізналися про наше горе і поспішили з поміччю і розрадою: пані З. Колодій, М. Ситій, І. Галан, Н. Соколь, М. Лозинський, М. Спринський, М. Михайлів, О. Подушевський, Бродін, І. Мостович.

Дяка Товариствам з юних днів Дорогого Покійного: інж. Р. Баранському з Дружбино, інж. Романові Пеленському з Філадельфії, інж. Л. Машаков, інж. Р. Роговий. Щире Спасибі всім Українським Товариствам Північного Брукліну і цілій справді дорогому, мому серцю Українській Бруклінській Громаді, що так численно і з таким глибоким жалем і співчуттям прощали Того, що ніколи не жаль праці, ані часу для них.

Дякую Товариству Українських Інженерів з Нью Йорку і Веб Коллежам Покійного, які відідали похоронне заведення.

Спасибі за прощальні слова інж. Запечені від Товариства Українських Інженерів, маестроні Л. Рейнаровичеві від Української Громади і за зворушливі слова п. Каліни від Українських Товариств.

Щира дяка за мислє чудових квітів, за численні Служби Божі, листи, слова розради. Дякуюсь Вебм, яких не в силі висловити, які старались в якийсь спосіб об'єктивувати наше безмежне горе і віддали нашу шану Дорогому Мужеві І ТАТО.

Дякую похоронному заведенню І. Сенка за зразкове перевезення похорону.

Спасибі Вебм за все.

Дружина — МАРІЯ

Син — ВЯЧЕСЛАВ — АНДРІЙ

Донька — ОЛІА

Похорони о. декана Василя Клоса в Йонкерсі

Після довгої і важкої недуги, помер дід 18 серпня ц. р. на 79 році трудогодного життя о. декан Василь Клос, довголітній парох Української Католицької Церкви св. Михайла в Йонкерсі, Н. Й. Тіліні останки Покійного лежали в похоронному заведенні Дучинського, де два вечори, 18 і 19 серпня проводились Панахиди при великій участі парохів та місцевих і позамісцевих прихильників і знайомих Родини. 20 серпня ранком Покійного перевезено до церкви св. Михайла, де 21 серпня відслужено священні похоронні відправи та звідки відправлено його на цвинтар св. Йосифа в Йонкерсі.

В похороні взяло участь 21 священник, українських і інших національностей, та около 400 світських людей. Співану Службу Богу правив о. монс. Омелян Манастирський, вікарій Стемфордської Діцезії, а йому послужили о. о. Микола Воляковський, Микола Когут, Любомир Мудрий, Йосиф Несевич, Теодор Гуманицький, Річард Бріджа і Степан Кундра. В церкві попрощали сл. п. о. декана Василя Клоса на вічну дорогу: о. М. Воляковський українською мовою, а о. Т. Гуманицький англійською. Після похоронних відправ відведено Покійного на вічний спочинок, де над відкритою могилою прощав Його: о. монс. Іван Стах і від імені жителів міста Мости Великі, де о. дек. Василь Клос був 23 роки со-трудником української католицької церкви та катехитом, Степан Жекецький.

Під час похоронних відправ почесну варту біля труни в церкві держали Церковний Комітет та члени місцевих молодечих організацій: Спілка Української Молоді Америки і Пласт, в односторон. Після похоронних відправ поминали на яких родина Покійного дякувала всім тим, що зайняли участь в похоронних відправах і в похороні.

Варту підтримували, що на бажання Покійного і родини, члени родини, парохів і знайомих, замість квітів, жертвували на будову нової церкви в Йонкерсі около 2.400 доларів. Похоронні складають даліше.

О. Декан Василь Клос народився 10 лютого 1891 р. в Любачеві, Галичина, в священній родині. Початкову школу відвідував в родинному місті, а середню в Перемишлі, яку закінчив з відзначенням в 1912 році. Теологію студіював у Львові, на священника був висвячений сп. Йосафатом Коцильовським в Перемишлі.

Після короткого виконання обов'язків со-трудника в кількох парохіях, був призначений со-трудником і катехитом у місцевості Мости Великі біля Львова, де виконував цю працю від 1921 до 1944 року, отже понад 23 роки. З початком другої світової війни о. дек. Василь Клос покидає з родиною рідний край і опиняється у Відні, де був со-трудником у церкві св. Варвари до 1948 року. З Австрії переселився до ЗСА, де пок. сп. Константин Богачевський призначив Його со-трудником в Перт Амбой, Н. Дж.

15 січня 1949 року став парохом церкви св. Михайла в Йонкерсі, Н. Й., побував тут 20 років. І саме в Йонкерсі Покійний виявив свої великі здібності організатора. З невеличкої української місцевої громади він організував велику парохію, що сьогодні є одною з кра-щих в Стемфордській Діцезії, до якої спровадив особ-ливе число переміщених осіб з Європи, між ними й авто-ра цих рядків.

Під час свого парохування в Йонкерсі, о. дек. В. Клос звернув увагу на розбудову парохії. В першій мі-рі вказав парохіям на по-требу парохіальної школи, яку під Його керівництвом і при жертвенності парохів побудовано в 1954 році. Два роки пізніше побудовано приміщення - конвент для сестер - учительок. Сплативши задоволення за ці дві будови, Покійний почав під-готовку до будови нової церк-ви в Йонкерсі, бо стара по-будована в 1899 році, вже замала і не вміщала всіх вір-них. Його старанням парохія закупила кілька посіло-стей біля старої церкви і зі-брала майже половину пот-рібних коштів. Будова нової величавої церкви почнеться вже в скорому часі. Вся та розбудова Йонкерської парохії сталася за парохування о. дек. В. Клоса і тому він залишив по собі пам'ять, як парох - будівничого.

В 1917-1918 рр. о. дек. Василь Клос брав участь у на-ших визвольних змаганнях — повний військовий служ-бу при артилерії Української Галицької Армії. В ЗСА був деканом Ньюйоркського Де-канату, та довгі роки був радником Філадельфійської, а пізніше Стемфордської Діцезії.

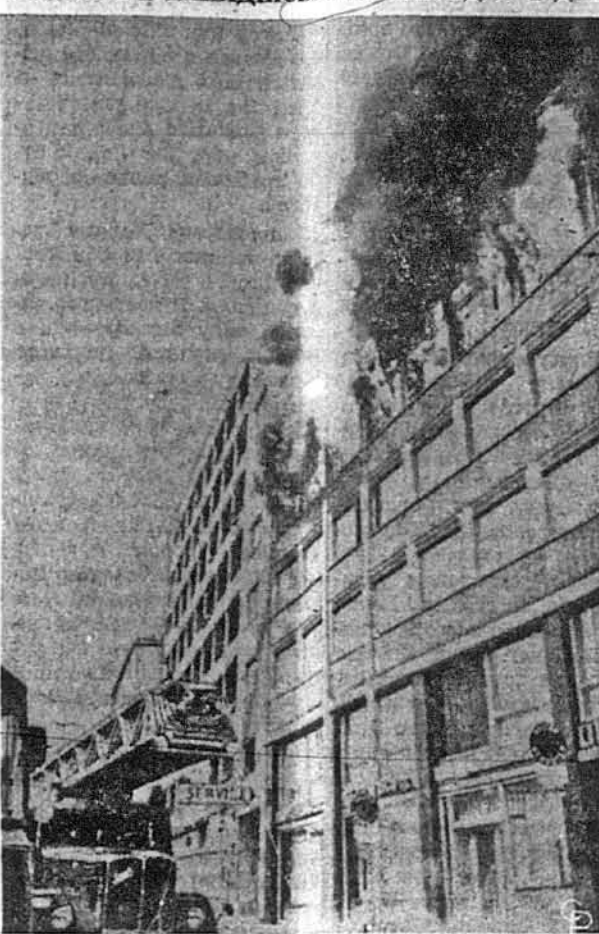
Дня 25 травня ц. р. Покій-ний святкував 50-річчя сво-го священства і тоді відпочи-но парохіями відзначили цю річницю свого пароху бенке-том, на якому був присутній та виголосив промову Стем-фордський Владика Йосиф Шмодяк. В тому дні о. дек. Василь Клос відслужив останню Службу Богу в церкві, у якій подорож мо-лився понад 20 років. Піс-ля того, за дозволом списко-па, ще довгий час служив Св. Літургію в одній з кім-нат парохіального дому.

Залишив о. дек. Василь Клос у великому смутку родину, всіма люблену і м-сть, Софію, з дому Куш-ні, доньку Зеновію Сесезу, сина д-ра Олександра Кло-са та ближчу і дальшу ро-дину в краю і у вільному світі.

Хай добра пам'ять зали-шиться по Ньому серед лю-дей, а гостинна американс-ка земля буде Йому легкою.

С. Жекецький

ПОЖЕКА В КАНАДІЙСЬКІЙ АМБАСАДІ У ВІДНІ

Горять вищі поверхи будинку канадської амбасаді у Відні. Пожежу спричинив 46-літній канадець, угорського походження Кольмар Лосончі, кинувши на даху в од-ному з приміщень т. зв. «коктейль Молотова». Внаслідок пожежі загинуло двоє осіб і 32 були поранені.

„Печиво — куховарські приписи“

Як число 3-тє „Практичної Книгозбірні“, що її видає Центральний Союз Українок Америки, вишла книжечка п-ні Наталі Костецької „Печиво — куховарські приписи“, 30 стор., без зазначення автора місцевого оформлення, хоча деякі „заставки“ виконані дуже добре з графічного боку. У книжечці авторка, базуючись на власному досвіді і на досвіді кількох, названих у виданні, пань коротко і зрозуміло по-дає „рецепти“ господиням українкам, як пекти печиво, кріхке тісто, медвічачі-пиріжки, як приготувати листо-ване тісто, заварене тісто, як випікати торти, в тому й не печені, як „торт-жак“, „непечений корж“, „непечений торт“ тощо. Разом п-ні На-тalia Костецька подає по-над 50 приписів, між ними і такі як унікальні, як „ма-ківник калуцький“, „бабка цісарська“ чи „бабка пиль-хетська“, „пампушки“ і на-віть „старосвітські пампуш-ки“. Не всі приписи стою-ються української кухні, а-ле все виконане за ними, за-

вдяки легкості викладу, на-певно буде смакувати кож-ному. Від чоловіків, очевид-но, краще це видання при-ховати, бо коли довідають-ся, що на світі існують „пе-чівні торти“, „оріхові пиро-ги“ і навіть „ванілеві шум-ки“, то господині не мати-муть спокою.

Хіби видання: варто бу-ло б в кінці подати головні-ші українські слова-назви та їх переклад на англійську, бо як приготувати, напри-клад, славний „галицький цвібак“, ніколи не довіда-ється з американських кух-оварських видань молодень-ка українська господиня 3-4 покоління, хіба що мала розумних батьків і вивчила українську мову.

Наталія Костецька відома на, сказати б „куховарсь-ко-му полі“ авторка, вона пер-шо класний знавець своєї спра-ви. Її авторства „М'яси-во — куховарські приписи“ давно вичерпане, а інше, також за-відаки США, „Овочі і горо-дина — куховарські припи-си“ — на вичерпанні. Кни-жечка вишла з друкарні „Амери-ки“, на доброму па-пері, а українські малюнки-заставки, переважно з на-родними нашими мотивами, надають цьому виданню особ-ливого, українського при-смаку.

(Л. П.)

ДОБРЕ ЧИТАТИ

ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

СОЙНА-ШТУКАРКА

РОМАНА ЗАВАДОВИЧА

Ціна — 1 долар.

ВЖЕ МОЖНА ЗАМОВИТИ КНИЖКУ ПРО ДОВГОЛІТТЯ

Петро Чижик
ЯК ЛЮДИНІ ДОСЯГНУТИ ДОВГОЛІТТЯ

Автор книжки поставив собі завдання на підставі наукових джерел всесторонньо освітлених біологічних теорій, які стосуються старіння та довголіття, а також ви-значити несприятливі чинники, які вкорочують життя та відзначити сприятливі чинники, які впливають на продовження життя.

Ціна: м'яка оправа \$1.50. Сторін 86. Замавати:

СВОБОДА — 81-83 Grand St., JERSEY CITY, N.J. 07303

В КНИГАРНІ „СВОБОДИ“ МОЖНА НАБУТИ:

1. Кость Пам'ятиский: РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ \$7.00
2. Докля Гуманна: СКАРГА МАЙБУТНЬОМУ. Тверда оправа 5.00
3. Федір Дукно: МОЯ МОЛОДІСТЬ: Сторінка з автобіографії 1.50
4. John Panchuk: SHEVCHENKO TESTAMENT. Annotated Commentaries 3.00
5. Нестор Король: УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО — РОДОНАЧАЛЬНИК КИЇВСЬКОГО ВИСЬКА МОС-КОВИ-РОСИ. Ст. 96 + Ілюстрації 2.00
6. Михайло Островська: БЛИСКИ І ТЕМРЯВИ. 1. ч. у Галицькій волості. 2. ч. Через Київ на Львів. Стор. 208. 3.00
7. Лука Луца: ІВАН ФРАНКО. Життя і творчість. 1.50
8. Ганна Чернін: ЦЬМО ЗІ МНОЮ! Репортаж. Стор. 235 3.00

Книжки висилаємо за попереднім надісланням повної належності.

СВОБОДА, 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Філателістичні видання з приводу посвячення храму св. Софії в Римі

ДОВРОДІЙНИЙ БЛЬОЧОК

(о. Б. С.). — Любителів філателії інформуюмо про Довродійний Бльочок, що його видано з нагоди тор-жества в Римі в дні 27-28 ве-ресня 1969 р. Артистичне о-формлення бльочка Романа Завадовича мол. з Чикага.

Видано 1000 нумерованих бльочків. Бльочок число 1 буде переданий Верховному Архископіві Кир Йосифові. Числа 2 і 3 нашим Мі-трополітам, дальші числа Архископам, Спископам. Починаючи з числа 51-го, будемо продавати в ціні по одному доларові і вище як пожертву на храм Св. Софії. Після розпродажу бльочків буде виданий список поку-пців - власників за заку-пними числами, з поданням висоти пожертви. То й буде наш розрахунок з жертво-давцями.

Хто не їде до Риму, а ба-

жав би, щоб йому вислати бльочок в спеціально ви-даний конверт з Риму, просимо подати свою докладну адре-су і прислати два дол. і ви-ще як пожертву на храм Святої Софії. Лист буде на-даний з Ватикану і буде ма-ти повну серію ватиканських марок.

Конверти і картки

Для пам'яткової кореспон-денції між вірними поруча-ємо конверти і картки з ви-друкованим по лівій стороні бльочком в красках: синій, пурпуровий і зелений. Вислаємо не менше 10 конверт і 10 карток за ДВА дол. враз з пересилкою. Кон-верти і картки можна діс-тати в „Армі“.

Вже нині висилайте замо-влення на БЛЬОЧКИ, КОН-ВЕРТИ І КАРТКИ враз з го-тівкою на адресу:

Mrs. Lidia Smyk

Coal City, Illinois, 60416

М'ясо і ковбасні вироби

за німецьким виробом для смаку. Вироби у власній фабриці ковбас. ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША яку найліпше люблять господині і цілі родини. Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL ENMER

KARL ENMER PORK STORES

Головна крамниця:

55-55 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.

Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

КІМНАТИ ДО ВИНАЙМУ

Город, басейн до плавання, обслуга. Добра транспортация. — Український дім. \$3.00, \$4.00 і \$5.00 денно від особи.

Адреса:

11037 Frigon St., Montreal 12, Que. Canada

Tel.: 331-5753

У 75-річчя

Українського Народного Союзу

Оригінальна опера АНТОНА РУДНИЦЬКОГО до лібретта ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

АННА ЯРОСЛАВНА

після надзвичайно успішної прем'єри в Нью Йорку і Філадельфії буде виставлена:

ДІТРОИТ, МІШПЕН: неділя, 26-го жовтня, го-дина 3-тя по пол. в Авдиторії Форда.

ТОРОНТО, КАНАДА: субота, 15-го листопада, вечером у Мессей Голл.

КЛІВЛЕНД, ОГАНО: п'ятниця, 28-го листопа-да, о год. 8-й веч., в Авдиторії Парма Гай Скул.

ЧИКАГО, ІЛІНОЙ: субота, 29-го листопада, о год. 8-й веч., в Авдиторії Стейнмец Джу-ніор Гай Скул.

Подорожці в дальших оголошеннях. Ближчі ін-формації можна дістати вже тепер у місцевих представників Українського Народного Союзу.

НЬЮЙОРСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС

та німецькі спеціальності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —

РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ

КОВБАСКИ • ШИНКИ

Великих крамниць

Великих крамниць

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)

In RIDGEWOOD: 66-54 Myrtle Avenue

In ASTORIA: 23-23 Steinhay Street

FRANKLIN SQUARE, L.L.: 981 Hempstead Pk.

In FLUSHING: 41-06 Main Street

In JACKSON HEIGHTS: 82-19 37th Avenue

In FLORAL PARK, L.L.: 259 — 17 Hillside Avenue

In PUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street

In EAST NORTHPORT, L.L.: 250 — A Lark Field Rd

TR 9-3047

VA 1-7068

AS 4-3210

437-7677

HI 5-2553

DE 5-1154

343-6116

(914) 454-9070

(516) 757-0801

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльності і творчості Івана Франка, починаю-чи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і твор-чість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих французьких революціонерів і піс-древольційних, як також сучасних підсочетів. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.

654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна \$9.50.

Замавлення і належність плати:

“СВОБОДА”, 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
Нова книжка М. Лазарського:
ПАТРИОТ (Гр. Орляні), іст.
опов., в опр. \$5.00.

Різне

Українське Висилкове Бюро

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Ave., New York City

Tel.: 475-7450. — Вислаємо

ПАЧКИ з ОДЯГОМ І ХАРЧА-М в УКРАЇНУ і до ССР.

Масмо до продажу обмеже-ну кількість авт. „Москвич“ в ціні \$2,495.00. Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч.

В НЕДІЛІ в СЕРПНІ ЗАКРИТО

BROOKLYN, N.Y., Richmond

8 РОДИННИЙ

3 гаражі, близ. парку, 1 бл. до сабвею і скінгів, в 1-поверх-ному стані.

Tel. 366-3512

LABOR TEMPLE

ENGLISH CLASSES

мас обмежене число місць на ранній і вечірній курси для до-рослих. Помірювані оплати. Модерні методи. Дати зголо-шень на осінній семестр — понеділок і вівторок 8 і 9 ве-ресня, 10 р. — 7 по пол.

242 East 14th Street

New York, N.Y. 10003

AL 4-0107

Розшуку

ІВАНА ПУХИР

з села Радочина, пов. Горлиць, воєводство Крайсь, пошу-кує сестра Єва Пухир ц Кана-ди. Хто знає би про нього, прошу повідомити його сестру на адресу:

Ewa Puchyr

Acton, Ont. P.O. Box 189

Canada

For Rent

3 ЧУДОВІ КІМНАТИ

Фронтоні. Сніжко відмалювані. Лазничка. Гаряча вода вдень і вночі. Огрівання, реєт \$37.26.

Зайдіть в неділю до крамниці о годині 10-18 ранку при 534 E. 6th St., New York, N.Y.

Між Ave. A & B, або телеф. CAnal 8-7878

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.

Директор

Похоронного Заведуччя

123 East 7th Street

NEW YORK, N.Y. (9)

Tel.: GR 5-1437

СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температу-ра. Модерна каліція до-умажку ДАРОМ.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦІПРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК

FUNERAL HOME

Completely

AIR CONDITIONED

Займається Похороном в стейт NEW JERSEY.

Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, миште, як в дні, так і в нощі

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager

129 Grand Street

(cor. Warren Street)